

کارشناسان و صاحب‌نظران با «ایران» طرح کردند

همگرایی امروز؛ سرمایه فردا

گزارش- گفت وگو

رضوانه رضایی پور- الهام یوسفی

روزنامه‌نگار

دور اول مذاکرات غیرمستقیم ایران و آمریکا دیروز به پایان رسید. به گفته وزیر امورخارجه کشورمان مذاکرات شنبه هفته آینده از سر گرفته می‌شود. فراتر از رفت‌وآمدهای طرف‌های ایرانی و آمریکایی به عمان،

همگرایی ملی در حمایت از تیم مذاکره‌کننده

در مقطع کنونی که گفت‌وگوهای حساس و راهبردی میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا در جریان است، شکل‌گیری اجماعی کم‌سابقه میان جریان‌های سیاسی کشور و قوای سه‌گانه، نشانه‌ای روشن از بلوغ سیاسی و درک مشترک از اهمیت مقطع پیش‌رو است. در این دوره آنچه به وضوح مشهود است، همدلی و حمایت همه‌جانبه ایران در جریان‌های مختلف از تیم مذاکره‌کننده کشور است که با اتکا به منافع ملی، بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت، مستولیت‌سنجی را بر عهده گرفته‌اند.

این همگرایی سیاسی و نهادی، در شرایطی شکل گرفت که ایران همچنان با چالش‌های ناشی از تحریم‌های یک‌جانبه و فشارهای ناعادلانه بین‌المللی مواجه است. اجماع موجود میان دولت، مجلس شورای اسلامی و قوه قضائیه، نشانگر آن است که نخبگان و مسئولان کشور به این باور رسیده‌اند که حمایت از تیم مذاکره‌کننده، نه صرفاً یک ضرورت سیاسی، بلکه یک الزام راهبردی برای تقویت موقعیت ایران در عرصه بین‌المللی است. رهبر معظم انقلاب نیز در سخنان خود همواره بر لزوم انسجام داخلی و وحدت در برابر جبهه دشمن تأکید کرده‌اند.

انگنون نیز این رهنمود به‌درستی در سطوح مختلف حاکمیت و در میان نخبگان سیاسی مورد توجه قرار گرفته و به پشتوانه‌ای ارزشمند برای دیپلماسی کشور تبدیل شده است. بی‌تردید تداوم این انسجام و پرهیز از اختلاف‌افکنی‌های غیرسازنده، نقش مؤثری در موفقیت مذاکرات و صیانت از منافع مردم ایران خواهد داشت. امروز بیش از هر زمان دیگر، کشور نیازمند وحدت کلمه و اعتماد به ظرفیت‌های ملی خود است. امیدواریم تیم مذاکره‌کننده نیز براساس همین پشتوانه ارزشمند و با در نظر گرفتن منافع ملی و مصالح کشور، نسبت به احقاق حق ایران و اثبات منطق جمهوری ایران در دفاع از دستاوردهای خود موفق باشد.

علیرضا خجسته پور

قائم مقام جامعه اسلامی مهندسی

فعل و انفعال دیگری درون کشور رخ داده که حائز اهمیت است؛ یعنی یک اجماع کلی و سراسری درباره مذاکره، این اجماع دارای شئون حمایت از تیم مذاکره‌کننده، پذیرش نفس مذاکره به معنای امر ملی، خودداری از جدل سیاسی و ایجاد دوقطبی حول مسأله مذاکره و مانند آن است. این اجماع، به هر دلیلی که حادث شده باشد، تجربه‌ای استرگ و مهم برای جامعه ایران است، تجربه‌ای که می‌تواند در حل سایر مسائل ملی در حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و حتی سیاسی کارکرد داشته باشد. این کارکرد و ضرورت وجود چنین اجماعی در آینده ایران، مسأله‌ای است که کارشناسان و صاحب‌نظران با «ایران» در میان گذاشتند.

پیامی که باید از ایران مخابره شود

محمدجواد حق شناس

عضو شورای مرکزی حزب اعتماد ملی

گفت‌وگوی ایران و آمریکا در عمان، گامی تأثیرگذار و مثبت است. دو طرف به جمع‌بندی رسیده‌اند که می‌توان بدون حضور دیگر قدرت‌ها گفت‌وگو کرد؛ هرچند غیرمستقیم، در گذشته ایران و آمریکا مذاکرات غیرعلنی درباره عراق و افغانستان داشتند، اما موضوع مذاکرات اخیر مستقیماً به دوطرف مربوط می‌شود. این امر اجزای می‌دهد بدون دخالت طرف‌های دیگر، رفتارها بررسی شود. لذا نباید نسبت به شرایط جدید بی‌توجه بود و باید مراقب موانعی بود که در این سال‌ها مانع ایجاد چنین زمینه‌ای شده‌اند. به‌طور مشخص رژیم اسرائیل که درگیر تجاوز به منطقه است، تلاش خواهد کرد مذاکرات را به شکست بکشاند. در ایران و آمریکا نیز جریان‌هایی هستند که مخالف روش جدید دو کشور هستند. در آمریکا، لابی اسرائیل و جریان‌های مخالف جمهوری اسلامی از روند جدید ناخشنودند. در ایران جریان‌هایی، احتمالاً نسبت به شکست مذاکرات بی‌نظر نباشند.

به‌رغم همه اینها وضعیت امروز متفاوت از گذشته است. به‌عنوان مثال مذاکره‌کننده ایرانی با اختیارات کامل به عمان رفته که نشان‌دهنده حمایت کامل نظام است. این مذاکرات دیگر صرفاً خواست یک جریان سیاسی نیست، بلکه برآمده از تصمیم کلان نظام برای پیشبرد منافع ملی است. بنابراین نباید اجازه دهیم مخالفان داخلی و خارجی، از سرفراط‌گرایی یا دلایل بی‌اسر و غیرمختل کنند. فضای رسانه‌ای کشور باید هوشمندانه عمل کند تا مذاکرات در فضایی آرام پیش برود. از ایران تنها باید این پیام را منتقل کنیم که گروه مذاکره‌کننده ایرانی از پشتیبانی تمام‌عیار برخوردار است. به‌طریق مقابل نیز نشان دهیم در ایران، با وجود اختلاف‌نظرهای داخلی، وقتی پای منافع ملی در میان باشد، صدایی واحد شنیده می‌شود.

تجربه جدید برای ایران و آمریکا

عباس آخوندی استاد دانشگاه

در برخی مقاطع تاریخی رخدادها ایجاب می‌کنند در عرصه سیاست و دیپلماسی با فرصت‌شناسی عمل کنیم. اکنون زمان مناسبی برای مدیریت منازعه میان ایالات متحده و ایران است. این دو کشور به‌عنوان دو عضو سازمان ملل متحد، یکدیگر را به رسمیت می‌شناسند، اما ۴۶ سال است که روابط میان آنها در وضعیت تنازع قرار دارد. به‌باور من پس از گذشت بیش از چهار دهه اکنون زمان آن فرا رسیده است تا این منازعه مدیریت شود. ایالات متحده درباره‌ای که تهدیدات و اقدامات مختلفی که تاکنون علیه ایران به کار گرفته، آسیب‌زدی به جمهوری اسلامی وارد نکرده و ایران توانسته است به حرکت خود ادامه دهد. ایران هم به‌پراورد هزینه و فایده دست زده است. نکته این است که، فراتر از ایران و ایالات متحده، در مقطع کنونی جهان تمایلی به جنگ ندارد و از هر دو طرف می‌خواهد این منازعات را پایان دهند. این موقعیتی را فراهم آورده است که احتمال موفقیت مذاکرات را افزایش می‌دهد. اگر وضعیت کنونی را با زمان مذاکرات برجام مقایسه کنیم، درمی‌یابیم که در آن زمان، برخی کشورهای منطقه تمام تلاش را خود بکار می‌گرفتند تا مانع توافق شوند و از موفقیت برجام جلوگیری کنند. اما اکنون هیچ کشوری در منطقه تمایل ندارد این دو کشور به توافق نرسند. حتی امارات متحده عربی که شریک رژیم اسرائیل محسوب می‌شود و همچنین، عربستان سعودی، تمایل دارند ایران و آمریکا به توافق دست یابند. این امر نشان‌دهنده

اجماع ملی درباره مذاکره؛ تجربه‌ای برای آینده

غلامرضا توربانی تحلیلگر مسائل سیاسی

و ناآرامی سیاست‌گذاری‌ها دارد، بخشی دیگر نیز به تحریم‌های بین‌المللی و محدودیت‌های ناشی از آن بازمی‌گردد. یکی از راهکارهای کلیدی برای کاهش این مشکلات، گفت‌وگوی جدی با جهان، کشورهای غربی همچون کشورها و قدرت‌های شرقی است. البته این مذاکرات باید بر پایه منافع ملی و مصلحت کشور صورت گیرد. در عین حال نباید تصور کرد که همه مشکلات کشور صرفاً با روابط خارجی حل می‌شوند.

دلیل پیچیدگی‌ها و مزمن بودن بحث‌ها، قاعدتاً نیازمند فرآیندی طولانی است.

علاوه بر این باید به بازیگرانی که مخالف این مذاکرات هستند نیز توجه کنیم. در سطح جهانی، رژیم اسرائیل به هیچ‌وجه از موفقیت این مذاکرات نفعی نمی‌برد و تلاش خود را برای ایجاد مانع به کار خواهد گرفت. در داخل ایالات متحده نیز لابی اسرائیل اقدامات منفی خود را ادامه خواهد داد. در ایران نیز برخی گروه‌ها که این مذاکرات مخالف هستند. با این حال در نگاه کلی به موضوع شرایط برای مذاکره فراهم است و باید از اجماع جهانی و داخلی بهره‌برداری کرد. نکته دیگری که از اهمیت برخوردار است، سطح انتظارات ما از این مذاکرات است. آیا انتظار ما دست‌نهایی به یک توافق همه‌جانبه است و گوشه‌شدن امکان سرمایه‌گذاری آمریکا در ایران در کوتاه‌مدت؟ چنین چیزی محقق نخواهد شد. سرمایه‌تسرواست و زمانی انجام می‌شود که ریسک کشور در کمترین سطح خود باشد. در وضعیت فعلی، ریسک سرمایه‌گذاری در ایران از منظر مؤسسات ارزیابی‌کننده بسیار بالا است. بنابراین، بهبود نباید انتظارات غیرقابل تحقق را طرح کرد. به‌نظر من در این مرحله هدف ما باید صرفاً مدیریت منازعه باشد. مسائل مربوط به سرمایه‌گذاری، توسعه روابط اقتصادی یا سایر موضوعات باید به مراحل بعدی موکول شود. در حال حاضر تمرکز اصلی باید بر رفع تحریم‌ها و امکان تجارت و مبادله مالی ایران باشد. در تعیین سطح انتظارات از مذاکرات باید بسیار دقیق عمل کنیم. نه در جامعه خودمان انتظارات غیرواقعی ایجاد کنیم و نه مذاکرات را بیش از حد دشوار سازیم. از این رو لازم است با دقت و حساسیت در این مسیر گام برداریم.

توجه به اصلاحات داخلی نیز به همان اندازه اهمیت دارد.

شکل‌گیری اجماع ملی برای حل این مسائل، چه در حوزه داخلی و چه در عرصه بین‌المللی، یک نقطه امید است که باید از آن مراقبت کرد. همچنین، با بهره‌گیری از این همگرایی می‌توان موانع سرمایه‌گذاری خارجی را کاهش داد و راه را برای توسعه پایدار هموار ساخت. استفاده هوشمندانه از این فرصت می‌تواند شکاف‌های موجود را کاهش داده و مسیر آینده کشور را در مناسبات داخلی و بین‌المللی روشن‌تر سازد.

قدردانی فرمانده فراجا از رئیس جمهوری

سردار رادان: پویش «نه به تصادف» حرکتی به سمت توسعه پایدار و حفظ سرمایه‌های انسانی و اجتماعی بود

گزارش

وفاق در کاهش تصادفات رانندگی در جاده‌های کشور هم توفیق نسبی داشت. این امر از پیام فرماندهی کل فراجا به رئیس جمهوری فهمیده می‌شود. به گزارش ایرنا، سردار احمدرضا رادان در پیامی به مسعود پزشکیان از وی بابت حمایت از پویش ملی «نه به تصادف» قدردانی و تشکر کرد. فرماندهی کل فراجا در این نامه، پویش «نه به تصادف» را سرآغازی برای یک «وفاق» در جهت فائق آمدن بر موضوع تصادفات رانندگی، به عنوان یک خواست جمعی و مردمی عنوان کرد.

سردار رادان نوشت: «این پویش (نه به تصادف) سرآغازی بر ایجاد یک وفاق همه جانبه نشان دهنده عزم دولت در راستای فعال‌سازی ظرفیت‌های کشور و بهره‌مندی از مشارکت فعالانه بخش‌های مسئول در کنار خواست جمعی و اراده مردم برای فائق آمدن بر چالش تصادفات رانندگی و نتایج زیان‌بار آن و حرکت به سمت توسعه پایدار و حفظ سرمایه‌های انسانی و اجتماعی بود که با رهبری‌های ارزشمند دولت پویژه معاون اول، وزیر کشور، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در گستره جمهوری اسلامی ایران فراگیر و علاوه بر ارتقای سرمایه‌های اجتماعی، احساس امنیت و جلب مشارکت و اعتماد عمومی، ارتقای ایمنی سفرهای هموطنان و کیفیت ارائه خدمات سفر را به دنبال داشت.»

ممکن است در نگاه اول ارتباط کاهش تصادفات رانندگی با وفاق، امری عجیب، یک نتیجه‌گیری پسر از اغراق یا یک سخن تبلیغاتی به نفع دولت به نظر برسد. اما بسته به اینکه «سیاست» و «امر سیاسی» را چطور تعریف کنیم، این گزاره که «وفاق در کاهش تصادفات رانندگی در جاده‌های کشور هم توفیق نسبی داشت» هم معنادار می‌شود.

شاید به نظر برسد پیام سردار رادان با اساساً پویش «نه به تصادف» امری اجتماعی و فرهنگی است و اصلاً به سیاست ارتباطی ندارد. اما همچنان که «اسلاوتکا دراگولچ» نویسنده اهل کرواسی عنوان کرد: «هر امر پیش یا افتاده، امر سیاسی است.» «آدریان لفت‌ویچ» هم در کتاب «دولت‌های توسعه‌گرا»، «توسعه» و «رشد اقتصادی» را امر سیاسی دانست و نشان داد که کلید

توسعه یافتگی یا نیافتگی هر ملتی را باید در حوزه سیاست آن جست‌وجو کرد. بنا بر این ملاحظات، مسأله رانندگی و تلاش برای کاهش تصادفات، فراتر از مسأله‌ای ترافیکی، جاده‌ای یا فرهنگی و اجتماعی، یک امر سیاسی است. البته اگر سیاست را همچون دراگولچ یا لفت ویچ تعریف کنیم؛ یعنی سیاست به مثابه نوعی گفت‌وگو و ارتباط میان کنشگران، نیروها و نهادهای هر جامعه برای حل مسائل متناظر همان جامعه و نه سیاست به معنای رقابت و درگیری جناح‌ها برای کسب قدرت. از این منظر است که می‌توان پویش «نه به تصادف» را امری سیاسی در نظر گرفت.

ارتباط وفاق و کاهش تصادفات

پس از اشاره به ارتباط وفاق با کاهش تصادفات رانندگی در نوروز که به تأیید فرماندهی کل فراجا رسید، حال می‌توان پرسید این ارتباط چگونه است؟ مفهوم «وفاق» بیانگر ارتباطی چندگانه است؛ ارتباط دوسویه دولت و حاکمیت با مردم براساس اصل اعتماد و ارتباط اجزای اسکندماه ۱۴۰۳ تا ۱۵ فروردین ماه امسال ۱۰۱ هزار و ۶۴۳ فقره تصادف ثبت شد و در این تصادفات ۸۸۰ ایرانی جان خود را از دست دادند. نکته این است که به‌رغم افزایش ۳ درصدی مسافرت‌های نوروزی، تلفات ناشی از تصادفات در این مدت ۸ درصد کاهش داشت. این میزان کاهش پایین‌تر از حد انتظار است، اما جلوگیری از قوت هر یک ایرانی، یک دستاورد ملی است که این بار با پویش «نه به تصادف» رخ داد. این آمارها و موفقیتی که مورد توجه سردار

کاهش مرگ ناشی از تصادفات جاده‌ای در نوروز
امسال که با پویش «نه به تصادف» رقم خورد، می‌تواند محک و تجربه‌ای باشد برای اینکه چگونه تعریف زمین بازی مشترک و تعریف منافع مشترک، به گونه‌ای که حاکمیت بر آن زمین و آن منفعت، مورد اجماع همه کنشگران بازیگران باشد، می‌تواند به یک توفیق ملی منجر شود